

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

'Tokat Asayiş Şube Müdürlüğüne bağlı ekiplerce 13/11/2009 tarihinde şüphe üzerine otomobil sürücüsü ..'in araçtan sağa sola yalpalayarak indiği ve elinde, içerisinde bally ile doldurulmuş bir poşet görülmesi üzerine aldırılan doktor raporunda bally kullandığı ve bu haliyle araç kullanımının tehlike doğuracağı belirtilmekle; 2918 sayılı K.Y.T.K.nun 48/6. maddesi uyarınca sürücü ehliyetinin geri alınması talep edilmiştir.

Dosyamıza sunulan bilgi ve belgelerden sanığın trafik görevlileri tarafından bir şey içerken ve zik-zag yaparak gitmesi sonucunda ve nihayetinde alınan raporunda balley kullandığının belirtildiği, buna ilişkin hakkında ehliyeti süresiz alınması talep edilenle ilgili 13/11/2009 tarih ve F 748741 numaralı 2918 sayılı Yasanın 48/6. maddesine muhalefetten suç duyurusunda bulunulduğu ve mahkememize de anılan şahsın ehliyetinin sürekli alınması talebiyle başvurulduğu, mahkememizce yapılan yargılama ve alınan 17/05/2010 tarihli Adli Tıp Kurumu 5. İhtisas Kurulu raporunun sonuç kısmında anılan maddenin uyarıcı ve uyuşturucu nitelikte olduğu, suiistimalinin yaygın olduğu, üretim ve ithalatının yaygın olduğu, üretim ve izninin resmi izinlere tabi olduğu, illegal kullanımı halinde TCK. 188/6. madde kapsamında değerlendirileceği rapor edilmiş ve ayrıca balley kullanımının tedavisine ilişkin bunun mümkün bulunup bulunmadığına ilişkin Tokat Adli Tıp Şube Müdürlüğünden görüş sorulmuş ve anılan Şube Müdürlüğünün 27/09/2010 tarihli yazısında uyuşturucu madde bağımlılarıyla ilgili ülke genelinde AMATEM Birimlerinin görevli olduğu, tedavi süresinin etkisinin tedavi programına ve kişinin buna uyup devam edip etmemesine bağlı olduğu bildirilmiştir.

Mahkememizce yargılama yapılırken söz konusu kabahat eylemi nedeniyle sürücü belgesinin süresiz olarak geri alınması Anayasa hükümlerine ciddi oranda aykırı olduğu, aşağıdaki gerekçelerle değerlendirilmiştir.

Öncelikle 2918 sayılı Yasanın 48/6. maddesi 'Uyuşturucu ve keyif verici maddeleri olarak araç kullananlara, eylemi başka bir suç oluştursa bile ayrıca, altı ay hafif hapis cezası ile birlikte 532.600.000 lira hafif para cezası uygulanır ve sürücü belgeleri süresiz olarak geri alınır.' hükmü mevcuttur, ayrıca bu maddenin başında başka suç hükümleri saklı kalmak üzere ibaresi de mevcuttur.

Öncelikle anılan uyuşmazlığa bakmayan mahkememizin görevli ve yetkili olup olmadığının değerlendirilmesi gerekir buna göre Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 09/06/2009 tarihli ve 2009/7-119 Esas ve 2009/158 Karar sayılı ilamına göre; 'buna göre 2918 sayılı Yasanın 48/5, 5252 sayılı Yasanın 7, 5326 sayılı Yasanın 19. maddeleri birlikte değerlendirildiğinde; kabahat nedeniyle sürücü belgesinin geri alınmasına veya alınmamasına ilişkin olarak verilen karar 5237 sayılı TCY. kapsamında güvenlik tedbirine ilişkin olarak verilmiş bir karar ve bu anlamda 5271 sayılı CYY.nın 223. maddesi anlamında hüküm sayılamayacağından somut olayda alkollü araç kullanma kabahati nedeniyle, hükmedilecek idari tedbir nedeniyle yaptırıma karşı sadece hükümlere karşı başvurulabilecek bir yasa yolu olan temyiz yasa yoluna başvurulamaz,' daha önceden 2918 sayılı Yasanın 48. maddesindeki hafif para cezaları ve hafif hapis cezalarını mahkememiz baktığından 5252 sayılı Yasanın 7. maddesi ve Kabahatler Kanununun 3 ve 19. maddeleri dikkate alındığında artık para cezası vermeye Cumhuriyet Başsavcılıkları ve tedbir niteliğinde ehliyetin geri alınması taleplerine ise

mahkememiz bakmaktadır, ayrıca dosyanın niteliği dikkate alınarak mahkememizce duruşma açılmak suretiyle yargılama yapılması yolu tercih edilmiştir.

Bilindiği üzere 01/06/2005 tarihinden sonra yeni Türk Ceza Sistemi yürürlüğe girmiş ve burada da eski mülga 765 sayılı TCK. 121, 122 ve 123. maddelerinde belirtilen cezanın infazından sonra 3 yıl iyi halli olduğuna kanaat getirilmesi şartıyla 3 yıl sonunda memnu hakların iadesi sistemi mevcuttu, fakat yeni ceza sisteminde TCK 53. maddesi uyarınca suçla ilgili ceza ve güvenlik tedbirine hükmedilmesi halinde cezanın infazıyla birlikte biten hak mahrumiyetleri düzenlemesi getirilmiştir, yani yeni sistemde infazdan sonra tedbir niteliğindeki hak mahrumiyeti söz konusu değildir. Bu bağlamda Yargıtay 10. Ceza Dairesinin 'Uyuşturucu suçlarından 5237 sayılı TCK.nun 5. ve 53. maddeleri ile 5252 sayılı TCK.nun uygulama Kanununun geçici 1. maddesi hükmü gereğince sanık hakkında 2918 sayılı Yasanın 119. maddesinin uygulanmasına olanak bulunmaması' (10. Ceza Dairesi 2008/14735 Esas, 2009/429 Karar) hükmü de dikkate alındığında artık suçlarda 2918 sayılı Yasanın 119. maddesindeki uyuşturucu ve benzeri suçlardan mahkûmiyet halinde sürücü belgesinin süresiz alınması da artık mümkün değildir.

Hal böyleyken daha ağır nitelikte olan suçlar için yeni Türk Ceza sisteminde infazdan sonra hak mahrumiyeti söz konusu olmazken Karayolları Trafik Kanununu 48/6. maddesindeki sürücü belgesinin süresiz olarak geri alınması Anayasamıza aykırıdır. Şöyleki;

Sürücü belgesi bir kimse için bu çağımızda araçların çoğaldığı, bireysel araç kullanımının arttığı bu devirde kanaatimize göre seyahat hürriyeti açısından son derece önemlidir. Yani bir kimsenin sürücü belgesinin olmaması seyahat hürriyetini ciddi oranda kısıtlama getirmektedir. Bu bağlamda Anayasamızda yerleşme ve seyahat hürriyetini düzenleyen;

'Madde 23- Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.

Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak;

Seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek;

Amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir.

(Değişik fıkra:07.05.2010-5982 S.K./3.mad) Vatandaşın yurtdışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.

Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.' hükmü mevcuttur, buna göre bu şekilde bir kabahat nedeniyle süresiz olarak sürücü belgesinin geri alınması Anayasamızın bu hükmüne ciddi oranda aykırılık teşkil etmektedir. Yine Anayasamızın 23. maddesindeki seyahat hürriyetinin dolaylı olarak bir çok hürriyetle ilintili olması nedeniyle de bu yönüyle de kanaatimize göre 2918 sayılı Yasanın 48/6. maddesindeki '... sürücü belgeleri süresiz olarak geri alınır.' Anayasamıza aykırılık teşkil etmektedir.

Ayrıca Avrupa insan Hakları Sözleşmesi hükümlerinde ve yine Anayasamızın 13. maddesinde 'Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar,

Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.' bu madde hükmüne göre de bu şekilde trafikteki kabahat eylemi nedeniyle bu oranda Anayasamızın 23. maddesindeki yerleşme ve seyahat hürriyetinin özüne dokunacak surette ve yine ölçüsüz bir şekilde tedbir uygulanması bu yönüyle de kanaatimize göre 2918 sayılı Yasanın 48/6. maddesindeki '... sürücü belgeleri süresiz olarak geri alınır.' Anayasamıza aykırılık teşkil etmektedir.

Sonuç olarak; hakkında tedbir uygulanmak istenilen kişi ile ilgili 2918 sayılı Karayolları Trafik Yasasının 48/6 " sürücü belgeleri süresiz olarak geri alınır" ibaresinin Anayasanın 23. maddesindeki seyahat hürriyeti ve yine bu hürriyet ile bağlantılı olarak bir çok temel hak ve özgürlüğü de dolaylı olarak etkileyebileceği anlaşılmakla Anayasamızın 152. maddesi ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanunun 28. ve 29. maddeleri uyarınca anılan metnin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulmasına, bu tarihten itibaren 5 ay içerisinde, Anayasa Mahkemesince, karar verilmediği takdirde dosyamızın yeniden işleme alınıp (13/03/2011 tarihinde) mevcut mevzuat uyarınca karar verilmesine şeklinde karar vermek gerekmiştir.

Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere,

Hakkında tedbir uygulanmak istenilen kişi ile ilgili 2918 sayılı Karayolları Trafik Yasasının 48/6 '...sürücü belgeleri süresiz olarak geri alınır.' ibaresinin, Anayasanın 23. maddesindeki seyahat hürriyeti ve yine bu hürriyet ile bağlantılı olarak bir çok temel hak ve özgürlüğü de dolaylı olarak etkileyebileceği anlaşılmakla Anayasamızın 152. maddesi ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanunun 28. ve 29. maddeleri uyarınca anılan metnin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulmasına,

Bu tarihten itibaren 5 ay içerisinde, Anayasa Mahkemesince, karar verilmediği takdirde dosyamızın yeniden işleme alınıp (13/03/2011 tarihinde) mevcut mevzuat uyarınca karar verilmesine,

Dair hakkında tedbir uygulanması talep edilen vekilinin yüzüne karşı tedbir istenilenin yokluğunda karar verildi, 13/10/2010"